

Izhaja vsaki četrti ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1:50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v toba karnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdževem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 13 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin., večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Verska anarhija v krški in splitski škofiji — pa „Il Popolo“.

List „Il Popolo“ je v zadnji številki preklical neresnično trditve, da je v krški škofiji zavlada zaradi staroslovanske liturgije verska anarhija, ni pa še preklical trditve, da je tudi v splitski škofiji verska anarhija. Mi smo od tam dobili poročila, ki pravijo, da ni prav nobene anarhije, in da so le framasonski listi to izmislili. Izjavo lista „Il Popolo“, kolikor se tiče krške škofije, jemljemo z veseljem na znanje. Dovoliti si hočemo le nekaj stvarnih opazk.

„Il Popolo“ se poslužuje v zadnji številki besede: confusionismo in fatto di liturgia, dočim smo ga mi po pravici zavrnil radi izraza: anarchia religiosa, kar je vse kaj drugega.

Tudi ga nismo zavrnil, ker je trdil, da je verske anarhije kriv premilostni škof dr. Mahnič, ampak radi tega, ker je poročal golo neresnico, kakor je neresnična bila ista trditve tudi v tržaškem „Piccolo“. Da smo v svojem zagovoru omenili tudi prevzornega škofa dr. Mahniča, bilo je potrebno zato, ker je on duhovni vladar v krški škofiji, dočim ste vi trdili, da vlada tam anarhija.

„Il Popolo“ pravi dalje, da smo ga mi dolžili, da je v sporazumu s framasonstvom. To ni resnično, ker mi smo le pribili dejstvo, da se o verski anarhiji krške in splitske škofije piše po framasonskih italijanskih časopisih in žal tudi po nekaterih katoliških. To je vse kaj drugega! To dejstvo je pribito!!

„Il Popolo“ je torej zopet poročal netočno. Bodi! Nas to prav nič ne peče, kakor nas tudi prav nič ne žali beseda: spirito malignatore, katero nam je zabrusil v obraz. Taki izrazi dišijo po osebnostih, dočim smo se mi držali stroge stvarnosti. Veselimo se pa prav iz srca, da ste svoje besede glede krške škofije

preklicali in upamo za trdno, da boste v kratkem isto storili glede splitske škofije.

Toda in cauda venenum, kar bi se reklo po domače: Za rep ga bomo prijeli! „Il Popolo“ piše da ne smemo metati kamenja na nje, ker da imamo steklen klobuk (cappa di vetro), ki se lahko razbije s prvim lučajem. Prav je, pišejo, da branimo prevzornega škofa dr. Mahniča, a da se moramo spomniti, kako so slovenski rojaki grajali obnašanje „Prim. Lista“ ob času, ko je po smrti kardinala Missie nastopil premilostni knezo-nadškof Andrej Jordan. S tem se je hotel zadnji „Il Popolo“ izviti iz kočljivega položaja. Zadel pa ni prave poti, marveč se pošteno osmešil. Nekdo nam je rekel, da je „Popolo“ hotel s tem udariti dr. Andr. Pavlico, o katerem baje misli, da je bil takrat urednik „Primorskemu Listu“.

Toda k stvari! Omenjeno zadevo hočemo pojasniti ne radi gospodov okolu „Popolo“, ampak radi spoštovanja, katero gojimo do zakonitega dušnega višjega pastirja. Kako je bilo? Ob času, ko je Njega Veličanstvo presvetil cesar imenoval premilostnega knezo-nadškofa Andreja, ni imel „Primorski List“ duhovnika za urednika. Č. g. dr. Andrej Pavlica se je bil malo prej radi smrtne bolezni svojega brata, radi svoje bolehnosti in radi preogromnega dela odpovedal uredništvu. Preden se je odpovedal, je prosil duhovnike v Gorici in okolici, da naj mu priskočijo na pomoč ter prevzamejo vsaj za nekaj mesecev uredništvo. Nihče se ni hotel odzvati.

V tem času sta izšle dve številki, v katerih so pričakovali nestrpni gospodje okoli „Popolo“ slavnostni pozdrav novoimenovanemu knezo-nadškofu, a naznanjeno je bilo samo uradno imenovanje. Poleg tega je bil v teh dveh številkah skoraj sam ponatis iz „Gorice“.

To se je seveda zamerilo in krivdo zvrčalo na z delom preobloženega in takrat tudi bolehnega dr. Andreja Pavlico. Da, čule so se jako razžaljive besede za dr. Andreja Pavlico. — Nato je prišlo imenovanje od strani rimskega papeža in ker ni hotel nihče vzeti „Primorskega Lista“ v roke — spisal je č. g. dr. Andrej Pavlica uvodni članek. Še le sedaj se je dal č. g. Dermastia, kaplan v Solkanu, prepositi, da je prevzel uredništvo. „Primorski List“ je pod njegovim uredovanjem prinesel dve krasni slavnostni številki, ki po vrednosti brez dvojbe odtehtati vse slavnostne izdaje okoli „Popolo“ v „Pr. Listu“ slavnostne oblike ob času, ko je Njega Veličanstvo presvetil cesar imenoval premilostnega knezo-nadškofa Andreja, so to v obilni meri našli ob priliki, ko je sv. Oče imenovanje potrdil in ko je bil premilostni knezo-nadškof posvečen. In to je za katoliške liste edina prava prilika! Krivično je, ako se v tem oziru „Prim. Listu“ kaj očita, ker je list storil svojo dolžnost. Ali razumete?!

To kar smo tukaj povedali, je č. g. dr. Andrej Pavlica pojasnil na shodu č. slov. duhovščine, ki je bil pred kratkim. Tam so bili navzoči tudi tisti slovenski rojaki, o katerih meni „Il Popolo“, da so grajali postopanje „Prim. Lista“. Vsi zbrani duhovniki so enoglasno odobrili poročilo č. g. dr. Andreja Pavlice, so mu izrekli zaupanje in zahvalo za trud in požrtvovalnost ter ga prosili, naj delo v teh okoliščinah nadaljuje, kolikor more. Shod slovenske duhovščine je ob enem vzel z obžalovanjem na znanje, da so nekateri res izražali nasproti gospodom okoli „Popolo“ grajo nad „Prim. Listom“ in zlasti nad nedolžnim dr. A. Pavlico!

V dokaz svojih trditve pozivljemo slovesno uredništvo lista „Il Popolo“, naj nam imenuje le enega slovenskega rojaka, kateri je grajal postopanje „Prim.

Lista“, pa je bil ob enem pripravljen prevzeti uredništvo ali pa vsaj pisati slavnostne članke. Č. g. dr. A. Pavlica se je obrnil na vse strani, pa ni dobil pomoči, dasi bi bil v obema rokama pozdravil dofičnika. Na dan z imeni, če ste možje! Uredništvo „Pr. Lista“ obljublja 1000 K, katere hoče dati deškemu semenišču, ako mu enega samega takega slovenskega rojaka imenujete.

To kar smo tu povedali, posneli smo iz poročila, katero je podal č. g. dr. A. Pavlica na shodu č. slov. duhovščine, ki je bil pred kratkim. Posneli smo to ne radi gospodov okolu „Popolo“, ampak radi stvari, katero zastopa list in iz spoštovanja do svojega višjega pastirja. Mi imamo čiste roke in smo vsak čas pripravljeni pred svojim višjim pastirjem dokazati svoje trditve.

Tudi danes nima „Prim. List“ duhovnika za urednika. List izhaja sedaj skoraj brez pravega urednika. Zavidati treba po pravici Italijanom, ki imajo v Gorici za svoje liste obilo duhovnih mož, ki so z možni pa imajo tudi čas.

Upamo za trdno, da bo zdaj list „Il Popolo“ preklical grdo neresnico o anarhiji v splitski škofiji in grde izraze: spirito malignatore, in cappa di vetro in druga namigavanja, ki močno dišijo po osebnostih. Take reči bi lahko mi nasproti njim mnogo bolje vtemeljili. Za to delikatno orožje bomo prijeli v sili...

Altro che cappa di vetro!

Občni zbor cecilijanskega društva za goriško nadškofijo, dne 16. nov. t. l.

Po preteku dveh let se je vršil občni zbor omenjenega društva združen s cerkveno slovesnostjo ob 10. uri v

LISTEK.

Kovačev študent.

Burka v treh dejanjih. Priredil Soški.

Osebe:
Kovač, mojster; Meta, njegova žena; Janez, njun sin, študent; Žan, poštni pöt; zbor, pojoč za kulisami.

I. dejanje.

Prizorišče: kmetska izba s pečjo, tik kuhinja.

Prvi prizor.

Zbor (poje):
Kovač si je prižgal tobak
In modro sedel v zapečak:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.
(Kovač si prižge pipo.)

In žena mu je skuhala
Koruznih žgancev lonca dva:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.
(Meta prinese žgance na mizo.)

Zapel na plotu je kokòt,
Pa vstopi v hišo poštni pöt:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.
(Petelin zapoje, pöt vstopi.)

Drugi prizor.

Žan:
Kovačev oče, dober dan!
Kako se kaj imate?

Kovač:
To nič ti mar ni, ljubi Žan,
Le svoje glej podplate: —

Žan:
Zahvalim vas za opomin!
A pismo vam prinašam...

Meta (s hlasno radovednostjo):
Ka kaj-li piše ljubi sin?
Povej mi, pöt, te vprašam...

Kovač:
Če piše „dragi“ mi študent,
Le semkaj, Žane, sedi;
Kaj kvasi v pismu spet ta šment,
Preberi in povédi.
Ti Meta pa — pol litra sem,
Da Žan si kljun namoči,
Ker žejen je — to dobro vem —
Po dnevi in po — noči — —

Žan (sede na stol k mizi nasproti Kovaču):

Kovačev očka, vi ste mož,
Vi dika, vi naš stéber.
Ste vreden tri sto mišjih kož
In petsto pajčjih réber!
(Izprazni kozarec do dna, odpre pismo in bere pojoč:)

Ljubi očka, draga mati,
Meni strašno slabo gre:
Ni mi v šolah več prestati:
Kruh študentov je — gorjé. —

Prazna možnja, prazna skleda,
Prazno moje je srce;
Palec mi iz čevlja gleda,
Podplat vodo sréba vže.

Zkozi hlače burja piha,
Jopič s trnom je zapel,
Zdravega ni najti „štíha“
Od teména pa do pet. —

In ta lakota, ta žeja,
Ki me muči noč in dan!
Ko se drugim vince smeja, (Žan pije.)
Jaz požiram krop neslan. —

Z Bogom očka, z Bogom mati,
Zdrava bódita oba!
Meni tu ne bo prestati,
Če pomoč ne bo prišla. —

Kovač (plane kvišku, udari ob mizo; žena smukne v kuhinjo):

O ti capinski potepin,
Ti žejna šolska goba! —
Ti molzel bodeš me, grdin,
Mendá še onstran groba — —

Žan (izprazni zadnji kozarec in dè zbadljivo):

Vi očka niti veste ne,
Napredek kaj zahteva;
Vaš sin pa tc prav dobro ve,
On ni navadna šleva. —

Kovač (popade lopar in zapodi Žana skozi vrata):

Dam ti napredek, čaj me, čaj,
Ti črno-žolti ptiček! —
Če prideš še mi s tem nazaj,
Ti zravnal bom hrbitček. —
(Obrne se k ženi.)

Le hitro, Meta, — se muči,
Jaz moram v mesto danes:
Pošteno ni — se meni zdí —
Kar vganja tam naš Janez. —

Zbor:
Kovač zabrusi v kot lopar
In sname s kljuke dežnik star:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.

Klobuk polisne na oči
Trdò natlači pipo si:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.

Naravnost v mesto se poda,
Vez čas mej potjo godrnja:
Čidi čidaj čidò, čidi čidaj čidò.
(Zavesa pade.)

(Konec pride.)

Odlikovana civilna in vojaška krojaška delavnica

Anton-a Krušič-a,
Gorica, ul. Jos. Verdi 33.

Bogata zaloga domačega in angleškega sukna. Velika izber izdelanih oblek za gospode in dečke, površnih zimskih suknj, havelokov itd. Naročila po novi meri se izvrše s posebno natančnostjo.

G. LIKAR,
GORICA — Semeniška ulica hiš. št. 10 — GORICA

Krasne razglednice in voščila
ima v zalogi, z lepimi slovenskimi napisi in prislovcami svoje sestave, kakoršne se drugod ne dobijo za božične in druge praznike, za novo leto in godovje itd. komad 6 do 14 vinarjev z izdatnim odličkom za razprodajalec.

Pisarniške in šolske potrebščine:
uraden papir lep bel, 1000 pol od 8 K navzgor; kuverte s tiskom napisa, 1000 od 6 K navzgor; škafka lepega papirja in kuvertov za 100 pisem K 1.80; vizitke s tiskom 100 od 1 K do K 1.60; spovedni listki 1000 kom. 5 K; škafka 144 peres od 60 v navzgor.

Razne druge potrebščine:
molitvene, šolske, trgovske in druge vpisovalne knjige; tiskovine za duhovnije in županstva po tiskarski ceni; žepni nožiči, listnice, mošnički, tobačnice itd. vse po mogoče nizki ceni.

Vsega zdravilstva
doktor Anton Breceļ,
ordinuje v Gorici, Gosposka ulica štev. 15. drugo nadstropje nasproti „Trem kronam“ od 8. do 10. predp. in od 2. do 4. popoldne. Priporoča se zlasti v slučajih otroških bolezni

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Soba se odda v najem.

Kje? poizve se pri upravi našega lista.

Teodor Slabanja,
srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12, priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Potniki v Ameriko!

Cunard Line

prevažna potnike naravnost iz Trsta v Novi-York

z brzim parobrodom „AURANIA“ z 1200 mest III. razreda, in z 800 salon-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPATHIA“ z 2000 mest III. razreda in 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York III. razred za osebo 180 K.

Odhod iz Trsta:

•CARPATHIA• dne 15. decembra 1903. •CARPATHIA• dne 2. februarja 1904.
•AURANIA• dne 29. decembra 1903. •AURANIA• dne 16. februarja 1904.

Natančnejša razjašnjenja, vozne biljete, cene, prevoze v druge postranske luke in železniške postaje iz Novo-Yorka v notranja mesta Zjed. držav Severne Amerike, daje in preskrbuje

avstrijski domači glavni zastop Schröder & C. v Trstu
Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstropje.

Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojazno za vozne biljete. Naslov za brzojave: SCHRODERCO — TRST.

Odlikovana l. 1903 s častno diplomom in zlato svetinjo

J. Kopač, svečar,

Gorica — ulica sv. Antona št. 7 — Gorica

Priporočam preč. cerkvenim predstojništvom ter p. n. slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

Kg po K 4.90. Jamčim z 2000 K za pristnost.

Sveče za pogrebe in stranska razsvetljava po zelo nizki ceni. Imam v zalogi kadilo, stenje in stekla za večno luč, med najboljših vrst.

Odlikovana trikrat s srebrno svetinjo

Sprejema hranilne vloge katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevsdignene obrestipripišuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebnih kredit po 8% in na vključbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema nove člane

z glavnimi in opravnimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravniki po 2 K. Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsek dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.